

ת נ "ך

לעולים חדשים

בבתי ספר דתיים

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שתיים ורבע.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה חלקים.

חלק ראשון – תורה (52 נקודות)

פרק ראשון – **בראשית** – (13x2) – 26 נקודות

פרק שני – **דברים** – (13x2) – 26 נקודות

חלק שני – נביאים (18 נקודות)

פרק ראשון – **מלכים ב** – (8x1) – 8 נקודות

פרק שני – **ישעיה** – (10x1) – 10 נקודות

חלק שלישי – כתובים (30 נקודות)

פרק ראשון – **תהלים** – (10x1) – 10 נקודות

פרק שני – **עזרא ונחמיה** – (10x2) – 20 נקודות

סה"כ – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: (1) תנ"ך שלם בלי פירושים.

(2) תנ"ך מתורגם.

(3) ציר הזמן שאושר לשימוש.

(4) מילון דר-לשוני.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמוחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

חלק ראשון — תורה (52 נקודות)

פרק ראשון — בראשית (26 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 1-3 (לכל שאלה — 13 נקודות).

1. פרק א', פרק ב' — הבריאה

א. עיין בפרק א', פסוקים ג'-ל"א.

(1) ציין שניים מן הפרטים החוזרים בתיאור של כל ימי הבריאה.

(2) באיזה יום לא אמר ה' "כי טוב", ומה יכול להיות ההסבר לכך?

(5 נקודות)

ב. עיין בפרק ב', פסוקים י"ח-כ"ד.

(1) מהו התפקיד של פסוקים י"ט-כ' בתיאור של בריאת האישה?

(2) על פי פסוק כ"ד, מה הקשר הרצוי בין איש לאישה?

(6 נקודות)

ג. עיין בפרק ב', פסוקים ב'-ג'.

הסבר כיצד שמירת השבת מוכיחה את האמונה בבריאת העולם. (2 נקודות)

2. פרק כ"א, פרק כ"ב — גירוש ישמעאל ועקדת יצחק

א. עיין בפרק כ"א, פסוקים ט'-י"ג.

(1) מדוע ביקשה שרה לגרש את ישמעאל? ענה על פי הסבר שלמדת.

(2) באילו נימוקים שכנע ה' את אברהם לשמוע בקול שרה?

(5 נקודות)

ב. (1) "וַיֵּאָדָה לֵהִים נֶסֶה אֶת אַבְרָהָם" (פרק כ"ב, פסוק א').

מה הייתה המטרה של ניסיון העקדה? ענה על פי הסבר שלמדת.

(2) עיין בפרק כ"ב, פסוקים ג'-ח'.

מה אפשר ללמוד על אברהם מן המילים "בְּנֹה", "אביו", "אבי", "בני" שבפסוקים

אלה?

(6 נקודות)

ג. מה תהיה ההשפעה של ניסיון העקדה על עם ישראל בכל הדורות הבאים? (2 נקודות)

3. פרק ל"ט – יוסף במצרים

- א. (1) "וַיָּרָא אֲדֹנָיו כִּי ה' אֵתוֹ" (פסוק ג').
איך ידע פוטיפר שה' עוזר ליוסף?
(2) עיין בפרק מ"א, פסוקים ט"ו-ט"ז.
הוכח שיוסף ידע שהצלחה שלו היא מאת ה'.
(6 נקודות)
- ב. עיין בפסוקים ח'-ט'.
(1) יוסף סירב לאשת פוטיפר. מה היו שני נימוקיו לסירוב?
(2) מה עזר ליוסף לעמוד בניסיון? ענה על פי הסבר שלמדת.
(5 נקודות)
- ג. עיין בפסוקים ו'-ז', ובפרק י"ב, פסוקים י"ד-ט"ו.
(1) מהו הדמיון בין האירוע שאירע לשרה במצרים ובין האירוע שאירע שם ליוסף?
(2) מהי התכונה המשותפת ליוסף ולשרה?
(2 נקודות)

/המשך בעמוד 4/

פרק שני — דברים (26 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 4-6 (לכל שאלה — 13 נקודות)

4. יחידת "הארץ הטובה"

- א. עיין בפרק ח', פסוקים ז'-י'.
(1) ציין שניים מן השבחים של ארץ-ישראל, על פי פסוקים אלה.
(2) "וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבִרְכָתָּ".
מהי המצווה שנלמדה מפסוק זה?
(7 נקודות)
- ב. עיין בפרק י"א, פסוקים י'-י"ב.
(1) על פי פסוקים י'-י"א, מהו ההבדל בין ארץ מצרים ובין ארץ-ישראל מבחינת עבודת האדמה?
(2) על פי פסוק י"ב, מהו ההבדל בין ארץ מצרים ובין ארץ-ישראל מבחינה רוחנית?
(4 נקודות)
- ג. מה עלול להיות החיסרון בחיים המתוארים בפרק ח', פסוקים ז'-י'? (2 נקודות)

5. יחידת "פֶּתַח תְּפִתָּח"

- א. "כִּי יִמְכַר לְךָ אֲחִיךָ הָעֶבְרִי אוֹ הָעִבְרִיָּה" (פרק ט"ו, פסוק י"ב).
באיזה מקרה נהיה אדם לעבד? ציין שתי אפשרויות.
(5 נקודות)
- ב. "לֹא תִלְוִין פְּעֻלַּת שָׂכִיר אֶתְּךָ עַד בֹּקֶר" (**ויקרא**, פרק י"ט, פסוק י"ג).
"לֹא תַעֲשֶׂק שָׂכִיר עֲנִי וְאֶבְיוֹן [...] בְּיוֹמוֹ תִּתֶּן שְׂכָרוֹ וְלֹא תָבוֹא עָלָיו הַשֹּׁמֵשׁ" (**דברים**, פרק כ"ד, פסוקים י"ד-ט"ו).
(1) מהו האיסור בפסוקים אלה? בתשובתך הסבר את המילים המודגשות בקו.
(2) מה הציווי ב**דברים** מוסיף על הציווי ב**ויקרא**?
(6 נקודות)
- ג. הצדקה המועילה ביותר לעני היא לתת לו עבודה או מתנה שיוכל להתפרנס ממנה, ולא יהיה תלוי באנשים אחרים.
הסבר כיצד לומדים עיקרון זה ממצוות "הענק תעניק".
(2 נקודות)

6. יחידת "הברית"

א. עיין בפרק ל', פסוקים א'-י'.

(1) העתק מן הפסוקים שלוש מילים משורש שו"ב.

(2) מהו התהליך המתואר בפסוקים א'-ב', ומה תהיה התגובה של ה' על תהליך זה,

על פי פסוקים ג'-ט'?

(6 נקודות)

ב. עיין בפסוקים י"א-י"ד.

(1) באיזו מצווה מדובר בפסוקים אלה?

(2) על פי הכתוב, מה אדם יכול לחשוב על מצווה זו, ומה הם דברי התורה על מצווה זו?

(5 נקודות)

ג. עיין בספר ישעיה, פרק ל"ה, פסוקים ג'-י'.

צטט פסוק אחד מנבואת הנחמה של ישעיהו שהתוכן שלו ולשונו דומים ל**דברים**, פרק ל',

פסוקים ג'-ט'. (2 נקודות)

/המשך בעמוד 6/

חלק שני — נביאים (18 נקודות)
פרק ראשון — מלכים ב (8 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 7-8.

7. פרק י"ז

א. עיין בפסוקים א'-כ"ג.

(1) מי היה מלך ישראל האחרון, ומדוע אסרו אותו בבית הכלא?

(2) מה היה החטא של ממלכת ישראל, ומה היה העונש שלה?

(4 נקודות)

ב. עיין בפסוקים כ"ד-מ"א.

(1) מהי הצרה שבאה על העמים שמלך אשור הביא לשומרון?

(2) — מה עשה מלך אשור כדי לשלב את העמים האלה במקומם החדש?

— מה הייתה התוצאה של מעשה זה מבחינה רוחנית?

(4 נקודות)

8. פרק י"ח, פרק י"ט

א. עיין בפרק י"ח, פסוקים א'-י"ב.

חזקיהו פעל לתיקון רוחני בממלכת יהודה.

הסבר שתיים מן הפעולות שלו. (2 נקודות)

ב. (1) עיין בפרק י"ח, פסוקים י"ג-ט"ז.

תאר את ההתמודדות של חזקיהו עם האיום מצד המלך סנחריב.

(2) עיין בפרק י"ט, פסוקים ט"ו-י"ט.

הסבר את הטיעון שבתפילת חזקיהו.

(6 נקודות)

פרק שני — ישעיה (10 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 9-10.

9. פרק ב'

עיין בפרק ב', פסוקים א'-ד'.

א. (1) מתי תתקיים הנבואה שבפסוקים אלה?

(2) על פי פסוק ג', לשם מה ילכו כל העמים לירושלים?

(5 נקודות)

ב. (1) מיהו השופט שמוזכר בפסוק ד', ומהו השינוי שיהיה בעולם בעקבות הפעולות

של שופט זה?

(2) מה יעשו הגויים בכלי הנשק שלהם בעקבות שינוי זה?

(5 נקודות)

10. פרק ה'

עיין בפסוקים א'-ז' — משל הכרם.

המשל

א. (1) מהי המטרה של כל הפעולות שבעל הכרם עשה בכרם שלו?

(2) על פי פסוק ב', מה גרם לבעל הכרם להתאכזב?

(5 נקודות)

הנמשל

ב. ענה על פי פסוק ז':

(1) מיהו "בעל הכרם" ומיהו ה"כרם"?

(2) מה הייתה התקווה של "בעל הכרם", ומה גרם לו להתאכזב?

(5 נקודות)

חלק שלישי — כתובים (30 נקודות)

פרק ראשון — תהלים (10 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 11-12 (לכל שאלה — 10 נקודות)

11. מזמור כ"ג, מזמור קכ"א

- א. (1) עיין במזמור כ"ג. מה הם שני המשלים במזמור?
 (2) "גם כי אֶלֶף בְּגִיָּא צִלְמֹנֹת לֹא אֵיךָ רָע כִּי אֶתָּה עֲמָדִי" (מזמור כ"ג, פסוק ד').
 "ה' שְׁמֹרָךְ ה' צִלְךָ עַל יַד יְמִינְךָ" (מזמור קכ"א, פסוק ה').
 מהו הרעיון הדומה בשני הפסוקים?
 (5 נקודות)
- ב. במזמור קכ"א מובטחת לאדם שמירה בכל זמן ובכל מצב.
 הדגם קביעה זו באמצעות ציטוט מפסוקים א'-ד' שמבטא שמירה של ה' בכל זמן,
 וציטוט מפסוקים ו'-ח' שמבטא שמירה של ה' בכל מצב. (5 נקודות)

12. מזמור קכ"ו

- א. (1) "בְּשׁוּב ה' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הֵייוּ כְּחֻלְמִים" (פסוק א').
 לפי פירוש שלמדת, מהו האירוע שנראה כמו חלום?
 (2) הסבר מה יאמרו הגויים בזמן המתואר במזמור.
 (5 נקודות)
- ב. המפרשים מסבירים שפסוקים ה'-ו' הם מְשָׁל לשינוי שיתחולל בעם ישראל.
 איזו תקופה בתולדות עם ישראל זמן הזריעה מסמל?
 איזו תקופה בתולדות עם ישראל זמן הקציר מסמל?
 (5 נקודות)

פרק שני — עזרא ונחמיה (20 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 13-15 (לכל שאלה — 10 נקודות).

13. עזרא, פרק א'

א. (1) עיין בפסוקים ב'-ד'.

בשם מי כורש מדבר?

(2) "הָאֱמֹר לְכוּרֹשׁ רֹעִי וְכָל חֶפְצֵי יְשָׁלֵם וְלֵאמֹר לִירוּשָׁלַם תִּבָּנֶה וְהִכָּל תִּבְסֵד"

(ישעיה, פרק מ"ד, פסוק כ"ח).

על פי נבואת ישעיהו, מה היו הציפיות מכורש?

(8 נקודות)

ב. מה אפשרה הצהרת כורש ליהודים, ומה לא אפשרה ההצהרה ליהודים? (2 נקודות)

14. עזרא, פרק ז'

א. (1) עיין בפסוקים א'-ו'.

מה היה המעמד של עזרא בעיני מלך פרס? הוכח את תשובתך מן הפסוקים.

(2) עיין בפסוקים ז'-ט'.

הסבר את הסמליות של החודש שבו יצאו עזרא והעולים מבבל, ושל החודש שבו הגיעו

לירושלים.

(8 נקודות)

ב. "כִּי עָזְרָא הָכִין לְבָבוֹ לְדָרֹשׁ אֶת תּוֹרַת ה' וְלַעֲשׂוֹת וּלְלַמֵּד בְּיִשְׂרָאֵל חֹק וּמִשְׁפָּט" (פסוק י').

לפי חז"ל, כתוב שתיים מן הפעולות החשובות שעשה עזרא כדי לחזק את מעמד התורה

בעיני העולים מבבל. (2 נקודות)

15. נחמיה, פרק ד'

א. עיין בפסוקים א'-ג'.

(1) מה עשו האויבים כששמעו שהיהודים בונים את חומת ירושלים, ומדוע עשו זאת?

(2) מה היו שתי הפעולות שאנשי יהודה עשו בתגובה על המעשים של האויבים?

(8 נקודות)

ב. עיין בפסוקים ז'-י"ז.

כתוב דוגמה אחת למנהיגות של נחמיה שאפשר ללמוד מפסוקים אלה. (2 נקודות)

בהצלחה!